

N A P I K R Ó N I K A

— Péter János külügyi-miniszter bemutatkozó látogatáson fogadta Ammad Gheith Abdullát, Kuwait állam új magyarországi nagykövét, aki a közeljövőben adja át megbízólevelét.

— Elutazott Magyarországról szerdán Marian Dmochowski lengyel külkereskedelmi miniszterhelyettes, aki Budapesten aláírta az 1971. évre szóló magyar–lengyel árucseré-forgalmi és fizetési jegyzőkönyvet.

— Barátsági nagygyűlést rendeztek kedden Tbiliszi-ben a dr. Horváth István első titkár vezette KISZ-küldöttség tiszteletére. A nagygyűlésen felszólaltak a Magyarország felszabadításáért vívott harcok Grúziában élő veteránjai, s a Szovjet–Magyar Baráti Társaság grúz tagozatának képviselői. A magyar vendégeket fogadta G. Dzocenyidze, a Grúz SZSZK Legfelső Tanácsa elnökségének elnöke.

— A Kubai Kommunista Ifjúsági Szövetség központi bizottságának négytagú küldöttsége, amely a KISZ központi bizottság meghívására tett látogatást Magyarországon, elutazott hazánkba.

— A francia nőszövetségi delegáció szerdán meglátogatta a Budapesti Csokoládégyárat. Délután fogadta a küldöttséget Gál László, a SZOT titkára.

— Magyar–szovjet hosszú lejáratú szerződést kötöttek kohászati termékek szállítására a Metalimpex Acél és Fém Külkereskedelmi Vállalat és a Promsrio-Import Külkereskedelmi Egyesülés képviselői Budapesten.

— Hatvan fejlesztési tervét — az 1971–1975. évt — szerdai ülésén jóváhagyta a hatvani járási tanács. A terv szerint a IV. ötéves terv időszakában 372 millió forintot költenek a Zagyva-parti város fejlesztésére.

— Hogyan fogunk közeledni a Nagyvárad téren, milyen lesz a Kalvin tér, mikor rendezik a Boráros tereit, ezekről a témákról, valamint a IX. kerület más közlekedési, közép- és lakótervezési tervéről kérdeztük meg az érdeklődők a fővárosi közlekedésnek vezetőit azon a vitadélutánon, amelyet a Hazafias Népház IX. kerületi bizottsága rendez pénteken 17.30 órával kezdettel a Mester utca 19. szám alatti iskolában.

— A szénhidrogénkincs feltárását újabb területeken kezdte meg az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt nagyalföldi kutató és feltárási üze-mé. Az idén több mint 250 ezer méter kutató és felderítő fúrást végeznek a Csongrádúti és Nyírségi terjedő területen. Az olaj- és gázkitermelések megakadályozására komplett, nagy kiterjedésű berendezést helyeznek üzembe. s hét kisebb berendezéssel is bővítik a jelenlegi állományt.

— Az ifjúságot hívják nyelvetek gyakorolni vasárnap 17 óráig a XI. Bartók Béla út 17. alatti egyetemi kollégiumba, ahol előadás hangzik el angolul, németül, oroszul. Belepdől nincs klubtagsági kötelezés. A kollégium KISZ-díak-bizottsága és az Ifjú Nyelvbarátok rendezvénye. (351–602.)

— Közép-Dunántúl történelmi borvidékein, Csopak, Somló, Badacsonyi, Balatonfüred és Sopron környékén megkezdtek a jövő évi szőlőszarporító anyagok előkészítését. A vidék tsz-eiben együttesen öt-millió vadallanyt oltanak be bor- és csemegeszőlő-fajtákkal. A fajták között a szürkebarát vezet, majd a traminai és a rizlingszilváni következik.

— Önkiszolgáló vegytisztító szalon nyitott szerdán a Fővárosi Patyolat Vállalat a Krisztina körút 45. szám alatt.

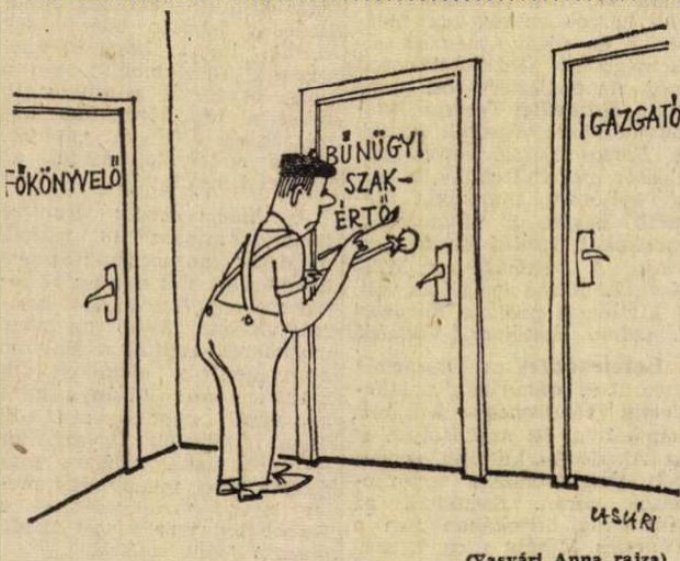
— Olaszország lakosainak száma 54 302 000 volt 1969. december 31-én, az olasz statisztikai intézet adatai szerint. Az 1961-es népszámlálás óta a lakosság száma 3 607 000-rel szaporodott.

Keleten olvadás

Várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős, pársz, többfelé ködös idő, helyenként zúzmara-képződés, esetleg ónos szállítás. Gyenge, majd kissé meglehetősen keleti szél. Sikos utak. Napközben keleten olvadás. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet Keleten 6–plusz 4, máshol 0–minusz 5 fok között.

A Duna vizállása Budapesten szerdán 161 centiméter volt.

— Az év első bélyegét január 15-én hozza forgalomba a posta: a szovjet holdkutatás újabb eredményeinek emléké-re négy különböző rajzú, 2,50 forint címletű bélyeglet tartalmazó kisívet bocsát ki. Az egyik bélyegen a Luna-16 holdszonda látható, útbán a Hold felé, a másik a talajmintát felvevő szondát, a harmadik és negyedik bélyeg pedig a Luna-16 visszatérését ábrázolja.

— Több nyelvű tájékoztató táblákat helyeznek el Baranyában, hazánk egyik legnagyobb nemzetiségi területén, azokban a városokban és falvakban, ahol a lakosság számottevő részét képezik az idegen anyanyelvűek.

— KISEBB ACETILENGÁZ ROBBANÁS történt a Borsodi Vegyikombinat PVC-gyárának karbamidacetilén üzemében kedden. A robbanás következtében az üzem rész tartó-vasszerkezete közötti téglafal kidőlt, s a légneműsítő a közelben levő gárrészeket ablakba betörték. Három dolgozó megsérült, közülük kettő már elhunyt a kórházban, a harmadik azonban, Gömze György készülékkezelő súlyosabb sérülést szenvedett. A rendőrség szakértők bevonásával vizsgálatot indított a robbanás ügyében.

— Zalaegerszeg kereskedelmi hálózata jelentősen fejlődik az új ötéves tervidőszakban. Új áruházak és üzletsorok épülnek. Szerdán a város központjában két új áruház építést kezdtek meg. A centrum és a lakberendezési áruház 1973-ban nyílik meg.

— HALÁLRA GÁZOLTA egy vilámos a Népköztársaság útja és Bajcsy-Zsilinszky út kereszteződésében Tili Imre László 22 éves gépészt, aki tilos jelzésnél ment át az úttesten. Hasonló baleset történt az L. Krisztina körút és Mészáros utca kereszteződésénél is, ahol egy teherautó gázolta halálra a piros jelzésnél áthaladó Márton Miklós 60 éves segédmunkást.

— Az amerikai Camco Ltd. bécsi leányvállalata ankétot rendez a Technika Házában. A szerdán kezdődött háromnapos előadásorozaton a nagyvilágért ószzárt szakemberei „gázlift” berendezéseit ismer-tetik.

— ELGÁZOLTA a Belkereskedelmi Vállalat teherautókkal Jávallást, a Pozsonyi úton Fitos Józsefné 80 éves nyugdíjast Tóth Antal gépkocsivezető. Az idős asszony sérüléseibe kórházba szállítása után belehalt. A rendőrség őrizetbe vette Tóth Antalt.

— Helikoptereket is igénybe vesznek a francia Alpokban, hogy az utasokat és a gépkocsikat kiszabadítsák a hóakadályokból.

— ÜZLETI TOLVAJLÁSOKAT követelt el Stefanik Jánosné, Hegedűs Margit 43 éves budapesti lakos. Több kerületi Központi-üzleti-ben 13 alkalommal érték tetlen lopáson. A Központi Kerületi Bíróság jogerősen egyévi szabadságvesztésre ítélte Stefanik Jánosné-t.

— Felemelik a dohányadót Angliában, ennek következtében rövidesen megdrágulnak az angol cigaretták, szivarok és a pipadohány.

— A televízió műsora csütörtökön: 8.10: Iskolatévé. Földrajz (ált. isk. V. oszt.). 9.00: Környezetismeret (ált. isk. IV. oszt.). 9.35: Magyar nyelv (ált. isk. V. oszt.). 10.10: Teljasság. Tűz, tűz... Óvodások műsora (ism.). 13.10: Földrajz (ism.). 14.00: Környezetismeret (ism.). 14.55: Magyar nyelv (ism.). 17.30: Hírek. 17.35: Kolbaba bácsi. Mesefilm. 18.25: Nyílt tárgyalás. (A január 12-én sugárzott Egy utca című filmről.) 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-Híradó. 20.00: A Forsythe Saga. John Galsworthy regényének magyarul beszélt tévéfilm-változata. 2. Csalládi botrány. 20.50: Vendégünk: Jevgenyij Nyeszterenko, a leningrádi Operaház tagja. 21.10: Alkotónak. Tévéfilm. 22.15: Tv-Híradó. — 2. kiadás.

— Vállalati vezetők szabad-egyeteme nyílt szerdán Szombathelyen.

— Százazer hazai és külföldi turistával — ötven-hatvan-ezer külföldi vendéggel, illetve magyar kiutazóval és harminc-negyvenezres belföldi forgalommal számolt az idén a szövetkezetek utazási irodája, a Cooptourist. A kezdetben sok támogatást nyújtó IBUSZ január 1-vel kivált a Cooptourist „részvényesei” sorából.

— A víruskutatás tanulmányozására három szovjet kutató látogatott Debrecenbe, a Mikrobiológiai Intézetbe. Az idegklinikára pedig a leningrádi Kísérleti Orvostudományi Intézet küldött egy kutatót háromnapos tanulmányútra.

— A Place de l'Étoile pártiak újabb lépésre szánták el magukat. Néhány francia városban a legszebb teret így nevezték el, hogy ezzel is tüntessenek a gomba módra szaporodó de Gaulle-elnevezés ellen.

— A nemzetközi légitbiztonsági értekezlet második napján a washingtoni külügyi-minisztériumban Carl Maisch, az amerikai szövetségi légügyi bizottság biztonsági osztályának vezetője elmondotta, hogy a szeptemberi rendkívüli intézkedések bevezetése óta 259 személyt tartóztattak le. Csak egy részüknél találtak fegyvert, a többieket vámmelőrások megszegése, vagy lopás miatt vették őrizetbe.

— A budapesti Déli pályaudvaron a metró építése miatt a Moszkva tér felőli oldalon valamennyi jegypénztár megszűnt, közli a MÁV vezérigazgatója. A menetjegyeket az indulási oldalon, a régi állomásépületben levő jegypénztárnál lehet megváltani.

— Dollárral úzerkedett Frank Szappanos USA állampolgár, a clevelandi rádió magyar adásainak vezetője, aki több alkalommal látogatott üzleti ügyben Magyarországra. A Magyar Nemzeti Bank megkerülésével, a hivatalos árfolyamtól eltérő áron budapesti lakosoknak ezer dollárt adott el, a forint ellenértékét pedig — külföldiek rendelkezése alapján — különböző magyar állampolgároknak fizette ki. A Fővárosi Bíróság jogerősen egyévi szabadságvesztésre és 50 000 forint pénzméltóbüntetésre ítélte Frank Szappanos-t. A szabadságvesztés végrehajtását próbaidőre felfüggesztették.

— ARANYLAKODALMÁT ünnepelte Dercsken két idős házaspár: Farkas Sándor, a község egyik legrégibb tagja és felesége, valamint Kiss Gyula tsz-tag és hitvese. Az ünnepségen a két idős házaspárt megajándékozta a helyi Vörös Csillag Tsz.

— 636 lakást épít Dunaujvárosban 1971-ben a 26. Építőipari Vállalat. A Castrumban kilenc, a Szórád Márton úton pedig négy tíztízest házat építenek fel. Az építkezéseket úgy ütemezték, hogy márciustól kezdve minden hónapban legalább egy-egy épületbővítést adjanak át.

— A víz szennyeződése következtében 1969-ben az USA-ban háromszor annyi hal pusztult el, mint az előző évben. A környezet védelmére alakult ügynökség által közölt adatok szerint 1969-ben 45 államban 41 millió hal pusztult el, szemben az 1968. évi 15 millióval.

— Lezuhan próbarepülés közben szerdán a Marseille melletti Istres támaszpont közelében a Mirage-G típusú lökhajtásos, állítható szárnyállású harci repülőgép prototípusa. A pilóta idejében kaptatult, és sietlenül földet ért. A repülőgép azonban megsemmisült. A francia Mirage-G Nyugat-Európa egyetlen állítható szárnyállású repülőgépe volt, eddig csupán ezt a kísérleti példányt gyártották.

— HALALOZÁS. Fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik szeretik, hogy Lafrankó Alajos — szeretett Lucykné — hosszú szenvedés után 64 éves korában meghalt. Szeretett halottunkat január 16-án, szombaton du. 2 órakor (14 óra-kor) kísérjük örök nyugalomra a Rákosszentimrei temető halottasházából. Gyászolják szerető felesége, leánya, veje, unokája, testvére, és mindazok, akik szeretik.

— Mélyes fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, hogy Lafrankó Alajos — szeretett Lucykné — hosszú betegségben elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatás 1971. január 22-én, pénteken fél 11 órakor lesz a Farkasréti temető halottasházából. Felesége Gerlei Károlyné, sz. Alberti Klára. Minden külön értesítés helyett.

— Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy Strausz Antal életének 74. évében hosszú betegség után elhunyt. Temetése január 16-án, szombaton 1 órakor lesz a Farkasréti temetőben. A gyászoló család és rokonság nevében: özv. Strausz Antalné.

Árnyak a Sziget felett

— Menjünk ki a Margitszigetre — mondtam —, tiszta ajándék ez a szép, téli verőfény azzal a friss, hideg kékséggel.

— Jó, menjünk. A Sziget szinte beszívott. Alig húsz perc után éreztem, szűnik az ingerült dörömbölés a halántékomon. Nem szégyellem leírni, nem tudom hány századszor, milyen szép a Sziget. A XX. század egyik legmegdöbbentőbb riportjában Hans Habe: „Ha elesnek melőled ezeken” című munkájában, amely a pokolról, Franciaország lerohanásáról szól, felvillan a Duna és a Sziget képe, mint a tökéletes szépség és nyugalom megtestesítője, a vágóhídra hajszolt, önmagát vonzó ember üzenete az élethez, amely eltűnik, elmúlik.

A város füsttel, lármával mérgezett, zaklatott környezetből kitörni vágyók ezrei nevében szeretném folytatni. Nem véletlenül fordultam a parkfenntartás egyik felelőse-hez, Bercsek Péterhez, a fővárosi kertészet margitszigeti részlegének osztályvezetőjéhez.

Az osztályvezető főként szívére szívtatja a Margitsziget, a pompás faóriások, a dús vegetáció, szeretné e hangsúlyozottan korlátozott területet megőrizni a csend és regenerálódás birodalmának. Egy tervezett fekvőszék előttünk, a fővárosi tanács vb. által jóváhagyott fejlesztési program, amely ábrákkal illusztrált terjedelmes anyag, és a Sziget jövőbeni funkcióit három pontban határozza meg: 1. Pihenés, kultúra. 2. Idegenforgalom. 3. Sport és szórakozás.

A laikus szemlélőnek is sok. Túl sokan nagy kincs ez a Sziget a város szívében, úgy tűnik, túl sokan és túl sokat akarnak „kihozni belőle”. A tervben ilyen sorokat olvashatunk, idézem: „E három funkció kiépítése mellett természetesen meg kell találni a mind-azeket kiszolgáló feladatok igazgatási, gazdasági, rendészeti és kertészeti szolgáltatások megfelelő létesítményei számára alkalmas, de más nem zavaró elhelyezési lehetőségeit is.” És: „A parkosítás összefüggő rendszerének megbonthatása nélkül...” Később: „A funkciók egymással logikus átfedésben vannak...” stb.

— Maximalista terv — mondja az osztályvezető —, nem csökkenti, inkább növeli a Sziget forgalmát. A létesí-

tendő új autóparkolókat vörös karikák jelzik. Nyolc ilyen karikát számolhat meg. A város dinamikus fejlődése elkerülhetetlen, egyes hangok szerint a Sziget bekebelezése ennek egyenes következménye lesz. Véleményem szerint — tudom nem állok egyedül ezzel —, nem olyan létesítményeket kellene létrehozni itt, amelyek mulatni hívják az embereket. Arra a város is megfelel. Az elképzelések szerint a gépjárműforgalmat a budai oldalra néző részre irányítanák — itt van a legharmonikusabb, legsebbe kilátás —, az árvízbiztonsági szempontokat figyelembe véve az itt építendő út bonyolult műszaki megoldásokkal, óriási költségekkel járna. Születtek már úgynevezett kitelepítési tervek is (például a HM-garázs, a Vörös Meteor Egyesület stb.), de a lényeg, ami történik, nem egyéb, mint huzavona és játék a számokkal.

— Érzünk szerint — folytatta Bercsek Péter — a Sziget kertészeti fenntartása nem szerepel kellő súllyal a programban. Komoly apparátus szükséges az ápoláshoz, szerzőket, gépeket, üzemanyagot kell tárolnunk. Sőt olyan hangok is hallatszottak, hogy készüljünk fel a városba való kihelyezésre. A szemlélet egyik részét érzem sérelmesnek — ha úgy tetszik baljós-nak —, amelynek értelmében a Margitsziget városba szerveződése kikerülhetetlen. A Margitszigetnél kerüljük ezt ki, ha csak egy mód van rá: Létesítsünk hasonló parkokat, többet, ahol a terep lehetővé teszi; maradjon ez rezervátum, ritka szép, értékes növények, a csend ápolat, háborítatlan szigete. Nem a mulatók, presz-szók, nem a bömölő autóforgalom birodalma, ez gondolatnak is ijesztő, megsemmisít valamit, ami Európában páratlan. A „zöld adottságok” is kiaknázhatók. Tarthatnánk itt kertészeti bemutatókat, akár szemléltető óktatásokat is — így is foglalkozhatnánk a közönséggel. A zöldterületek előnyeiről és a városi környezet hátrányairól sokat beszél-nek, de igen kevés, az ami hatékonyan történik. Végül csak egy gondolatot: egy épületet bárhol fel lehet építeni, de égv-park, csak a neki megfelelő helyen tud kifejlődni. Amikor olyan értéket képvisel, amely pénzben kifejezhetetlen.

B. Sz.

Huszonnégy hamis százdolláros ügye

A vádlott — Weindl Imre! 38 éves londoni lakos, magyar állampolgár — 1957 januárjában idegen nyelvű tudása nélkül került Angliába. Minden-félével foglalkozott, majd a játékkaszinó szakmájához kötött ki. S maga is játszott. Letartóztatásakor azt vallotta — hamis pénz forgalomba hozása és devizagazdálkodás sértő bűncselekménye —, hogy a londoni Victoria-klubban 660 fontot nyert, majd egy amerikai harmincöt „hibás” százdolláros kintáltnál neki éppen megnyert fontjait. Mindössze azt furcsállotta, hogy a férfi figyelmeztette: Angliában ne váltssa be, másutt nyugodtan. Úgy gondolta, lo-pott a pénz, „körözik”.

Erdekesnek tűnő védekezés, feltűnő viszont az, hogy más-nap egy „biztos” százdollá-rost mégis összehasonlított a „hibásakkal”. Miután külön-beséget nem látott, mondja ő, Frankfurtba utazott, ahol a „hibásak” jó részén túladdott, majd a maradék huszonnégy-gyel, meg más, nyugati pénz-zel ellátva Magyarországra utazott.

1970 júniusának egyik nap-ján az IBUSZ Tanács körüli pénzváltójában a fiatal pénz-tárosnak feltűnt Weindl száz-dollárosának nyomási hibája. A főpénztárost hívta, aki út-levelet kért, de Weindl azzal az ígérettel, hogy majd hozza, eltűnt. A maradék 2300 dol-lárt aztán szipuile faskamrája-ban eldugta, és elutazott. Pár hónap múlva azonban vissza-ért, majd november 19-én Hegyeshalomnál kocsjának csomagtartójában megtalálták a bankjegyeket.

A vádlott a tárgyaláson a „hamis” és a „hibás” szó kö-zötti jelentéskülönbségre ka-paszkodott. De tulajdonképpen nem bizonyított, hogy valóban úgy jutott volna a pénzhez, ahogy elmesélte.

A vádlottnál egyébként a hamis dollárokon kívül még 34 ezer forint értékű valódi deviza is volt, ezt hatósági engedély vagy belépési értéki-nyilatkozat nélkül akarta ki-vinni az országból.

A bíróság elrendelte a bizo-nyítékok kiegészítését, és a tárgyalást elnapolta.

f. d.

Meghalt az oradouri hóhé

A bajorországi Bad Tölz kórházában szerdán 65 éves korában meghalt Heinz Bern-hard Lammerding volt SS-tábornok, akit a világ „oradouri hóhé” néven ismer.

A tábornok a hírhedt Das Reich SS-páncélosadosztály parancsnokaként 1944. június 10-én a közép-franciaországi Oradour-sur-Glane egész lakosságát — így sok nőt, gyer-meket és idős embert — a fa-lu templomába záratta, majd a templomot és az egész köz-séget felgyújtatta. A lángok közt 642 ember lelte halálát. Előző nap Tulle községben 99 tüst akasztott fel.

Oradour romjait a franciák a háború után nem építették újjá, hanem meghagyták örök emlékeztetőül. Az SS-tábornokot egy francia bíróság 1951-ben, távollétében halálra ítél-te. De háborítatlanul élt Nyugat-Németországban, gazdag építési vállalkozó volt, és nyugdíjat is élvezett.

A francia kormány ismételen kérte kiadatását, eredménytelenül. A közeljövőben aláírásra kerülő új francia–nyugatnémet megállapodás értelmében Lammerdingnek valószínűleg egy nyugatnémet bíróság előtt kellett volna fel-línie. Amikor az egyezmény híre elterjedt, Lammerding el-tűnt a nyilvánosság elől és az osztrák határ közelében telepedett le.